

Anketa: Islám v brněnských ulicích

Vážené kolegyně a kolegové religionisté, milí čtenáři,

v minulém čísle jste si mohli přečíst (a popřípadě se i pobavit nad tím), co si představuje pod pojmem religionistika běžný občan města Brna. Doufáme, že vás tato anketa zaujala, obohatila a pobavila. Výsledky byly natolik zajímavé, že jsme se rozhodli ve výzkumu „informovanosti“ našich spoluobčanů pokračovat.

Tentokrát jsme zvolili téma nanejvýše aktuální – islám.

V centru Brna jsme se náhodných kolemjdoucích zeptali na následující otázky:

1. Co se Vám vybaví, když se řekne islám?
2. Víte, co je základem učení islámu?
3. Setkal jste se Vy osobně někdy s islámem?
4. Jak vnímáte působení muslimské komunity v České republice?
5. Víte, kde se v České republice nacházejí muslimské modlitebny?

Celkem jsme oslovili 33 respondentů (z toho 16 žen a 17 mužů). Nejochotněji odpovídali mladí lidé (zhruba od 18 do 30 let), většinou studenti. Od lidí středního věku jsme často slyšeli, že pokud jde o islám, nechtějí s ním mít nic společného, a tedy ani s naší anketou. Co se týče důchodců, nepodařilo se nám jich mnoho zastavit. Jedna starší paní nám dokonce spílala, že kdyby byli u moci komunisté, všichni by pracovali a my bychom neměli čas otravovat lidi na ulici.

Pod pojmem islám si lidé nejčastěji vybavili terorismus, šátek na hlavě, náboženství. Většina z respondentů si uvědomila souvislost s Koránem, jiné charakteristické prvky učení islámu však napadly málokoho. Nejčastější osobní zkušenosti s islámem mají lidé z dovolených v arabských zemích, tuší, že muslimové žijí i u nás, ale o jejich aktivitě se příliš nezajímají. Anketa nám ukázala, že lidé toho o islámu mnoho neví a vnímají jej spíše ve spojení s aktuální politickou situací, o níž jsou informováni z médií.

Některé z vybraných odpovědí vám zde nabízíme k vlastnímu posouzení.

Co se Vám vybaví, když se řekne islám?

- No, osobně se mi vybaví Irák, a vybaví se mi to jakoby značně nepřátelské náboženství.
- Mně se vybaví, teda nevím, jestli je to možné, ale jak mají ty ženy tu perlu mezi očima.
- Islám? To jsou ti, takoví ti co chodí hodně do kostela, že jo, ... věřící.
- Islám, islám, co se mě vybaví? Eee, pořád to teďka asi, bude to znít pitomě, ale Usama Bin Ladin.
- Tak já to řeknu upřímně, terorismus.
- Mě se vybaví, no ježišmarja, muslimové.

- Náboženství, který je mi takový utajený. S něčím nebo s většinou, nevím, to na mě působí tak jako nebezpečně, nevím. Trošku se toho bojím.
- No já tak akorát tak vraždy.
- Tak Blízký východ, zahalené ženy, náboženství, Korán samozřejmě a momentálně taky třeba rasová nesnášlivost.

Víte, co je základem učení islámu?

- No, to je myslím ten jejich prorok, co mají. ... Já nevím, co tam tancujou kolem toho černého kamene.
- Korán.
- No, vím že ty prvotní znaky to má společný s křesťanstvím, nějaký ty začátky, toho Mojžíše, to myslím mají společné, ne? No a tak jinak co si o tom myslím, nijak zaujatá proti tomu rozhodně nejsem kvůli těm teroristickým útokům.
- Učení? No, vím, že se nemá jíst nějaký maso, že je nějaký jako půst, že jejich knížka, říká se jí – my jsme se to učili – Ko ... ko ... korán, musíjou být nějak zahalení, je toho víc, ale já si teďka na víc nevzpomenu.
- No, přímo ne, no ale budí mi to určitý odpor, řeknu to přímo.
- Mám spíš rozostřený představy. Mě jde spíš jenom o to postavení těch žen a to je pro mě takový prvořadý.
- Mám přímo odpovědět co, anebo prostě jenom jo a nebo ne? No já nevím, tak já zhruba asi vím, teda no, zhruba teda, opravdu jenom zhruba. No já nevím, tak oni mají ty svý, ten Korán ne, no a nějaký ty jejich posvátný místa si vybavím, no a pak taky že hlavně se tam řezou s Izraelcem, a to je tak všechno.
- Korán je kniha jejich, a učení? Být svatý, abych se svými skutky dostal do nebe?

Setkal jste se Vy osobně někdy s islámem?

- Když jsme byli v Turecku, tak ta mešita tam za námi, když jsme leželi na pláži, tak tam stál a vyvolával ten mezuín (asi myslel muezin), ale zdálo se mi, že ho skoro nikdo neposlouchá, nejenom z nás, turistu, ale i tam ti místní, že nějak to příliš neberou.
- Osobně, jako že bych potkal nějakého vousatého pána? Tak to ne, ale potkal jsem Korán. Spíš jsem do něho nakoukl. Ne, že bych to nějak studoval, nějak filozoficky, to ne.
- Vůbec ne. Možná v televizi.
- Nesetkal, ale viděl jsem je jít jako.
- No přímo vyloženě tak s nějakým fanatickým, nebo tak, tak to ne.
- Já jsem se setkal na škole s člověkem, kterej byl vlastně z Palestiny.
- Osobně ne. Já totiž jako věřím v křesťanství, takže to se docela vylučuje.
- No chodila jsem s klukem, který se o to poměrně zajímal, protože byl religionista a psal o tom diplomku.

Jak vnímáte působení muslimské komunity v České republice?

- No, moc se mi to nelíbí.
- Já jsem nikdy nikoho takového nepotkala, takže jsem se nad tím nezamýšlela.

- Já vůbec nevím, že to tady někde existuje.
- Já jsem to zatím nijak nepocítila, jako četla jsem o tom, ale zatím jsem se vůbec nesetkala s tím.
- Vím o židovských nějakých těch komunitách, ale Vídávám je, jak jsou ty ženy zahalený, v zimě, v létě, chuderky, že ... mají přísné manžele. Já nevím, jak třeba chodí na koupaliště, to by mě zajímalo.
- Ani tak moc ne, spíš jsem tak nikoho moc neviděl.
- Myslím, že jich tady jako moc není, třeba.
- Jako nic, jako mě to nevadí.
- No, takhle. Já bych rozdělil možná muslimskou komunitu na ty, kteří opravdu vyznávají a dodržují islám, a na ty, kteří ve smyslu muslimské komunity jen naoko vyznávají islám, ale v podstatě je tady určitá mafie, která sem pašuje drogy atd. Vlastní tady polovinu Brna a podobně.

Víte, kde se v České republice nacházejí muslimské modlitebny?

- Mám dojem, že se měla stavět tady někde u Brna, nebo už je, nebo není. To nevím. Ale já jsem jinak římskokatolík, takže pro mě je to něco cizího.
- Vím, že je v Brně na Vídeňské, ale víc o tom nevím.
- O těch jsem taky četla v Novém prostoru, ale nevím vůbec, kde jsou. Jenom vím, že jsou někde – v Brně?
- Tak to fakt nevím, jako já se o to zas až tak nezajímám.
- Já jen vím, že se měla stavět nová v Karviné a potom někde myslím v Teplicích, ale jinak ne.
- Já vím, že jedna je, mám ten dojem, na Špilberku, tam něco je, nějaká mešita nebo něco, ale jinak ostatní nevím.
- V Brně na Vídeňské, a co jsme se tak bavili, tak s tím mají obrovský problémy, lidi tam proti tomu tady hrozně zbrojí, takový ten klasický rasismus, ale jinak nevím. Vím, že se měly stavět mešity, ale vždycky to skončilo tím, že lidi v podstatě tak protestovali, že se tam nic neděje.

Nad některými odpověďmi se člověk pousměje, některé další ho však donutí k zamýšlení nad tím, jak špatné je povědomí lidí o náboženství, o němž se v poslední době tolik mluví. Jisté je, že osvěta v tomto (a samozřejmě i v jiných tématech) je více než nutná. Leží celá tíha tohoto úkolu pouze na bedrech religionistů?